

Pokazatelji zdravstvenog stanja i korištenja zdravstvene zaštite hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

**HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO**

prosinac 2022. g.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
ZAGREB, Rockefellerova ul. 7**

Pokazatelji zdravstvenog stanja i korištenja zdravstvene zaštite hrvatskih branitelja iz
Domovinskog rata

Autori:

prof. dr. sc. Krunoslav Capak, dr. med.
dr. sc. Kornelije Brkić, dr. med.
doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.
prim. dr. sc. Ivana Pavić Šimetin, dr. med.
dr. sc. Marijan Erceg, dr. med.
prim. Verica Kralj, dr. med.
Maja Silobrčić Radić, dr. med.
prim. Sandra Mihel, dr. med.
Ivana Brkić Biloš, dr. med.
doc. dr. sc. Mario Šekerija, dr. med.
Pero Ivanko, mag. soc.
Marko Čavlina, mag. soc.

prosinac 2022. g.

Sadržaj

1. POBOL HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA U 2021. GODINI.....	4
2. SMRTNOST BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA U 2021. GODINI	15
3. PREVENTIVNE AKTIVNOSTI.....	28

Pokazatelji zdravstvenog stanja i korištenja zdravstvene zaštite u populaciji hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

Temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, 125/19, 147/20) Hrvatski zavod za javno zdravstvo nadležan je za izradu pokazatelja zdravstvenog stanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (u dalnjem tekstu: branitelji). Za potrebe izrade pokazatelja zdravstvenog stanja i korištenja zdravstvene zaštite Hrvatski zavod za javno zdravstvo je temeljem sporazuma s Ministarstvom hrvatskih branitelja koristio podatke u Registru hrvatskih branitelja. Navedena baza podataka je spojena s Centralnim zdravstvenim informacijskim sustavom Republike Hrvatske (CEZIH), bazom podataka o hospitalizacijama, Registrom za rak i Registrom uzroka smrti. Podaci su prikazani kao apsolutni brojevi i udjeli u ukupnom broju.

1. POBOL HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA U 2021. GODINI

1.1. Posjeti ordinacijama primarne zdravstvene zaštite

Prema dostupnim podacima sustava CEZIH za 2021. godinu, u kojem se generiraju svi zapisi prilikom pregleda u ordinacijama primarne zdravstvene zaštite, branitelji muškog spola su ovu razinu zdravstvene zaštite najčešće koristili zbog bolesti cirkulacijskog sustava, a bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva su bile najčešći razlog kod žena (tablica 1.).

Tablica 1. PRIKAZ KORIŠTENJA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U POPULACIJI BRANITELJA U 2021. GODINI PO SPOLU I GRUPAMA BOLESTI

MKB-šifra	MKB-naziv	Muškarci		Žene	
		Broj osoba	Rang	Broj osoba	Rang
A00 - B99	Zarazne i parazitarne bolesti	38.365	13.	3.633	12.
C00 - D48	Novotvorine	41.726	12.	3.996	11.
D50 - D89	Bolesti krvi i krvotornog sustava te određene bolesti imunosnog sustava	13.982	16.	1.356	16.
E00 - E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	123.487	4.	9.224	4.
F00 - F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	96.054	6.	7.852	7.
G00 - G99	Bolesti živčanog sustava	26.488	15.	2.151	14.
H00 - H59	Bolesti oka i očnih adheksa	59.810	10.	5.346	10.
H60 - H95	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	31.730	14.	2.102	15.
I00 - I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	203.985	1.	11.229	3.
J00 - J99	Bolesti dišnog sustava	106.236	5.	8.303	6.
K00 - K93	Bolesti probavnog sustava	172.189	2.	11.727	2.
L00 - L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	70.760	9.	5.491	9.
M00 - M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	170.349	3.	12.672	1.
N00 - N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	81.973	8.	8.947	5.
O00 - O99	Trudnoća, porođaj i babinje	24	19.	17	19.
P00 - P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	20	20.	1	20.
Q00 - Q99	Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	728	18.	80	18.
R00 - R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, nesvrstani drugamo	93.885	7.	7.697	8.
S00 - T98	Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	52.335	11.	2.719	13.
V01 - Y98	Vanjski uzroci pobola i smrtnosti	5.367	17.	378	17.

Napomena 1.: podaci iz tablice 1. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Napomena 2.: zbroj ukupnog broja osoba u tablici 1. je veći od ukupnog broja branitelja zbog postojanja komorbiditeta.

1.2. Bolničko liječenje

Prema podacima iz baze podataka o hospitalizacijama u 2021. godini, najčešći razlozi hospitalizacija kod branitelja muškog spola bili su patološki entiteti iz grupe bolesti cirkulacijskog sustava, a kod žena su najčešći razlog hospitalizacija bile neoplazme (tablica 2.).

Tablica 2. PRIKAZ BOLNIČKOG LIJEČENJA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA U 2021. GODINI PO SPOLU I GRUPAMA BOLESTI

MKB-šifra	MKB-naziv	Muškarci		Žene	
		Broj osoba	Rang	Broj osoba	Rang
A00 - B99	Zarazne i parazitare bolesti	1.589	14.	58	16.
C00 - D48	Novotvorine	11.362	2.	702	1.
D50 - D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunosnog sustava	1.171	16.	76	14.
E00 - E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	4.436	9.	265	8.
F00 - F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	6.735	4.	297	6.
G00 - G99	Bolesti živčanog sustava	3.050	13.	192	12.
H00 - H59	Bolesti oka i očnih adneksa	3.955	11.	269	7.
H60 - H95	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	253	17.	23	17.
I00 - I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	12.242	1.	452	3.
J00 - J99	Bolesti dišnog sustava	6.870	3.	261	10.
K00 - K93	Bolesti probavnog sustava	6.684	5.	260	11.
L00 - L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	1.198	15.	67	15.
M00 - M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	5.934	6.	522	2.
N00 - N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	4.764	8.	434	4.
O00 - O99	Trudnoća, porođaj i babinje	0	19.	1	19.
Q00 - Q99	Prirođene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	85	18.	10	18.
R00 - R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, nesvrstani drugamo	3.758	12.	262	9.
S00 - T98	Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	3.996	10.	190	13.
Z00 - Z99	Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama	5.302	7.	330	5.

Napomena: podaci iz tablice 2. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

1.3. Pojedine kronične bolesti

1.3.1. Ishemija srca

Prema podacima iz sustava CEZIH i baze podataka o hospitalizacijama, u RH je u 2021. godini zabilježen 28.361 branitelj koji je zbog ishemiske bolesti srca (šifre ICD-10: I20 - I25) koristio zdravstvenu zaštitu, među kojima je bilo 27.519 muškaraca i 842 žene. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Primorsko-goranskoj i Osječko-baranjskoj županiji u kojima je zabilježena trećina ukupnog broja oboljelih (tablica 3.).

Tablica 3. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG ISHEMIJSKE BOLESTI SRCA U 2021. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU PREMA SPOLU I ŽUPANIJI

Ishemija srca (I20 - I25)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	877	23	900
BRODSKO-POSAVSKA	1.410	57	1.467
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	731	13	744
GRAD ZAGREB	4.068	153	4.221
ISTARSKA	1.068	32	1.100
KARLOVAČKA	1.284	30	1.314
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	463	7	470
KRAPINSKO-ZAGORSKA	556	7	563
LIČKO-SENSKA	503	46	549
MEĐIMURSKA	449	8	457
OSJEČKO-BARANJSKA	2.462	67	2.529
POŽEŠKO-SLAVONSKA	674	23	697
PRIMORSKO-GORANSKA	2.587	41	2.628
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.421	48	1.469
SPLITSKO-DALMATINSKA	2.109	66	2.175
ŠIBENSKO-KNINSKA	776	23	799
VARAŽDINSKA	697	13	710
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	833	5	838
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.387	74	1.461
ZADARSKA	1.286	61	1.347
ZAGREBAČKA	1.878	45	1.923
REPUBLIKA HRVATSKA	27.519	842	28.361

Napomena: podaci iz tablice 3. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

1.3.2. Maligne bolesti

U tablicama 4.a i 4.b prikazani su posljednji dostupni podaci iz Registra za rak za 10 najčešćih sijela novootkrivenih slučajeva zločudnih bolesti u braniteljskoj populaciji u 2020. godini po spolovima i županijama. Kod muškaraca je najučestalija novootkrivena zločudna bolest bio rak pluća, a kod žena je najučestaliji bio rak dojke.

Tablica 4.a NOVOOTKRIVENI SLUČAJEVI ZLOČUDNIH BOLESTI U BRANITELJSKOJ POPULACIJI U 2020. GODINI PO DIJAGNOZI I ŽUPANIJAMA: MUŠKARCI, DESET NAJČEŠĆIH SIJELA

MUŠKARCI	Rak pluća	Rak prostate	Rak debelog i završnog crijeva	Rak usta, usne šupljine i zdrijela	Rak bubrega	Rak mokraćnog mjehura	Rak jetara i biljarnog trakta	Rak želuca	Limfomi	Melanom	Ostale zločudne novotvorine	Ukupni broj
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	27	16	20	5	6	3	2	6	4	5	24	118
BRODSKO-POSAVSKA	25	26	28	14	9	3	8	5	0	4	24	146
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	30	30	20	4	8	8	2	5	8	3	27	145
GRAD ZAGREB	89	109	74	20	30	20	18	17	13	17	114	521
ISTARSKA	32	17	16	7	6	9	3	2	2	5	37	136
KARLOVAČKA	25	34	29	12	9	10	4	9	6	4	37	179
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	15	11	8	6	5	3	4	4	2	3	14	75
KRAPINSKO-ZAGORSKA	7	10	10	5	9	4	2	3	2	2	12	66
LIČKO-SENSKA	7	7	12	1	4	5	4	1	1	1	21	64
MEDIMURSKA	8	10	8	9	2	3	2	2	1	3	12	60
OSJEČKO-BARANJSKA	62	50	47	19	12	12	13	14	9	9	51	298
POŽEŠKO-SLAVONSKA	5	19	17	7	5	7	2	3	5	1	12	83
PRIMORSKO-GORANSKA	51	41	49	13	8	23	11	8	13	11	64	292
SISAČKO-Moslavačka	38	21	29	7	11	12	2	10	4	9	33	176
SPLITSKO-DALMATINSKA	58	65	80	17	16	11	22	17	12	11	73	382
ŠIBENSKO-KNINSKA	25	22	18	6	3	6	5	4	4	2	20	115
VARAŽDINSKA	15	15	23	16	4	4	3	4	5	5	21	115
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	11	19	18	5	4	1	4	2	6	1	26	97
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	32	19	30	8	6	7	7	7	5	6	40	167
ZADARSKA	37	42	19	3	5	7	13	5	10	10	28	179
ZAGREBAČKA	48	44	35	16	9	9	11	8	10	9	56	255
REPUBLIKA HRVATSKA	647	627	590	200	171	167	142	136	122	121	746	3.669

Napomena 1.: podaci iz tablice 4.a ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Napomena 2.: podaci za 2021. g. bit će objavljeni naknadno po prispjeću i analizi.

Tablica 4.b NOVOOTKRIVENI SLUČAJEVI ZLOČUDNIH BOLESTI U BRANITELJSKOJ POPULACIJI U 2020. GODINI PO DIJAGNOZI I ŽUPANIJAMA: ŽENE, DESET NAJCJEŠĆIH SIJELA

ŽENE	Rak dojke	Rak pluća	Rak debelog i završnog crijeva	Melanom	Rak štitnjače	Rak jajnika i adneksa	Rak endometrija	Leukemije	Rak vrata maternice	Rak gušterića	Ostale zločudne novotvorine	Ukupni broj
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	4
BRODSKO-POSAVSKA	2	1	2	0	1	0	0	0	0	0	2	8
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
GRAD ZAGREB	13	3	2	2	1	2	3	0	2	1	3	32
ISTARSKA	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	4
KARLOVAČKA	3	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	7
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
KRAPINSKO-ZAGORSKA	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3
LIČKO-SENSKA	4	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	6
MEĐIMURSKA	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2
OSJEČKO-BARANJSKA	6	3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	15
POŽEŠKO-SLAVONSKA	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	3
PRIMORSKO-GORANSKA	2	0	0	0	0	1	1	1	1	0	2	8
SISAČKO-MOSLAVAČKA	3	2	1	0	0	1	1	0	0	0	1	9
SPLITSKO-DALMATINSKA	5	3	4	3	3	2	1	0	0	0	3	24
ŠIBENSKO-KNINSKA	0	1	2	2	0	1	0	0	0	0	1	7
VARAŽDINSKA	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	4
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	3	3	1	0	0	0	0	2	0	0	2	11
ZADARSKA	4	4	0	1	2	0	1	0	1	1	3	17
ZAGREBAČKA	2	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	6
REPUBLIKA HRVATSKA	52	25	22	12	10	8	7	7	5	4	22	174

Napomena 1: podaci iz tablice 4.b ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Napomena 2.: podaci za 2021. g. bit će objavljeni naknadno po prispjeću i analizi.

1.3.3. Cerebrovaskularne bolesti

Prema podacima iz sustava CEZIH i baze podataka o hospitalizacijama, u RH je u 2021. godini zabilježeno 10.024 branitelja koji su zbog cerebrovaskularnih bolesti (šifre ICD-10: I60 - I69) koristili zdravstvenu zaštitu, među kojima su bila 9.616 muškaraca i 408 žena. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Osječko-baranjskoj i Zagrebačkoj županiji u kojima je zabilježeno 31,4% ukupnog broja oboljelih (tablica 5.).

Tablica 5. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG CEREBROVASKULARNIH BOLESTI U 2021. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU PO SPOLU I ŽUPANIJI

Cerebrovaskularne bolesti (I60 - I69)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BEJELOVARSKO-BILOGORSKA	411	8	419
BRODSKO-POSAVSKA	608	23	631
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	301	14	315
GRAD ZAGREB	1.458	86	1.544
ISTARSKA	317	22	339
KARLOVAČKA	522	19	541
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	221	4	225
KRAPINSKO-ZAGORSKA	324	7	331
LIČKO-SENSKA	170	6	176
MEĐIMURSKA	137	0	137
OSJEČKO-BARANJSKA	864	28	892
POŽEŠKO-SLAVONSKA	260	15	275
PRIMORSKO-GORANSKA	572	16	588
SISAČKO-MOSLAVAČKA	496	14	510
SPLITSKO-DALMATINSKA	649	40	689
ŠIBENSKO-KNINSKA	238	15	253
VARAŽDINSKA	263	7	270
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	340	6	346
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	463	35	498
ZADARSKA	318	15	333
ZAGREBAČKA	684	28	712
REPUBLIKA HRVATSKA	9.616	408	10.024

Napomena: podaci iz tablice 5. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

1.3.4. Šećerna bolest

Prema podacima iz sustava CEZIH i baze podataka o hospitalizacijama, u RH je u 2021. godini zabilježeno 66.546 branitelja koji su zbog šećerne bolesti (šifre MKB-10: E10 - E14) koristili zdravstvenu zaštitu, među kojima je bilo 64.099 muškaraca i 2.447 žena. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Splitsko-dalmatinskoj i Osječko-baranjskoj županiji u kojima je zabilježeno 32,2% ukupnog broja oboljelih (tablica 6.).

Tablica 6. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG ŠEĆERNE BOLESTI U 2021. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU PO SPOLU I ŽUPANIJI

Šećerna bolest (E10 - E14)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1.905	47	1.952
BRODSKO-POSAVSKA	2.480	139	2.619
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	2.598	75	2.673
GRAD ZAGREB	9.467	442	9.909
ISTARSKA	2.436	73	2.509
KARLOVAČKA	3.421	109	3.530
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1.300	24	1.324
KRAPINSKO-ZAGORSKA	1.905	29	1.934
LIČKO-SENJSKA	1.232	87	1.319
MEĐIMURSKA	956	5	961
OSJEČKO-BARANJSKA	4.978	202	5.180
POŽEŠKO-SLAVONSKA	1.351	66	1.417
PRIMORSKO-GORANSKA	4.540	86	4.626
SISAČKO-MOSLAVAČKA	2.983	150	3.133
SPLITSKO-DALMATINSKA	6.041	271	6.312
ŠIBENSKO-KNINSKA	2.016	86	2.102
VARAŽDINSKA	1.985	37	2.022
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	1.775	25	1.800
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	3.147	225	3.372
ZADARSKA	2.764	116	2.880
ZAGREBAČKA	4.819	153	4.972
REPUBLIKA HRVATSKA	64.099	2.447	66.546

Napomena: podaci iz tablice 6. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

1.3.5. Posttraumatski stresni poremećaj

Prema podacima sustava CEZIH i baze podataka o hospitalizacijama, u RH su u 2021. godini zabilježena 31.762 branitelja koji su zbog posttraumatskog stresnog poremećaja i trajnih promjena ličnosti nakon katastrofalnih doživljaja, tzv. kroničnog posttraumatskog stresnog poremećaja (šifre MKB-10: F43.1 i F62.0), koristili zdravstvenu zaštitu, među kojima je bilo 30.910 muškaraca i 852 žene. Najveći broj oboljelih je u Splitsko-dalmatinskoj, Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji u kojima je zabilježeno 38,5% ukupnog broja oboljelih (tablica 7.).

Tablica 7. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG POSTTRAUMATSKOG STRESNOG POREMEĆAJA U 2021. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠITU PO SPOLU I ŽUPANIJI

Posttraumatski stresni poremećaj (F43, F62.0)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	906	19	925
BRODSKO-POSAVSKA	1.739	37	1.776
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	1.030	16	1.046
GRAD ZAGREB	2.769	72	2.841
ISTARSKA	370	15	385
KARLOVAČKA	1.071	30	1.101
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	761	6	767
KRAPINSKO-ZAGORSKA	347	5	352
LIČKO-SENSKA	700	29	729
MEĐIMURSKA	223	5	228
OSJEČKO-BARANJSKA	4.188	119	4.307
POŽEŠKO-SLAVONSKA	706	14	720
PRIMORSKO-GORANSKA	804	21	825
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.858	50	1.908
SPLITSKO-DALMATINSKA	4.947	131	5.078
ŠIBENSKO-KNINSKA	1.564	45	1.609
VARAŽDINSKA	609	14	623
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	1.048	18	1.066
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	2.717	132	2.849
ZADARSKA	1.575	48	1.623
ZAGREBAČKA	978	26	1.004
REPUBLIKA HRVATSKA	30.910	852	31.762

Napomena: podaci iz tablice 7. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

1.3.6. Depresivni poremećaji

Prema podacima sustava CEZIH i baze podataka o hospitalizacijama, u RH su u 2021. godini zabilježena 19.432 branitelja koji su zbog depresivnih poremećaja (šifre MKB-10: F32 - F33) koristili zdravstvenu zaštitu, među kojima je bilo 17.365 muškaraca i 2.067 žena. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Splitsko-dalmatinskoj i Osječko-baranjskoj županiji u kojima je zabilježeno 35,5% ukupnog broja oboljelih (tablica 8.).

Tablica 8. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG DEPRESIVNIH POREMEĆAJA U 2021. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU PO SPOLU I ŽUPANIJI

Depresivni poremećaji (F32 - F33)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	585	48	633
BRODSKO-POSAVSKA	636	82	718
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	796	63	859
GRAD ZAGREB	2.651	369	3.020
ISTARSKA	439	59	498
KARLOVAČKA	591	93	684
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	422	39	461
KRAPINSKO-ZAGORSKA	415	25	440
LIČKO-SENJSKA	332	78	410
MEĐIMURSKA	314	21	335
OSJEČKO-BARANJSKA	1.517	193	1.710
POŽEŠKO-SLAVONSKA	282	38	320
PRIMORSKO-GORANSKA	754	61	815
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.194	152	1.346
SPLITSKO-DALMATINSKA	1.960	203	2.163
ŠIBENSKO-KNINSKA	607	65	672
VARAŽDINSKA	262	22	284
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	608	32	640
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	938	178	1.116
ZADARSKA	945	135	1.080
ZAGREBAČKA	1.117	111	1.228
REPUBLIKA HRVATSKA	17.365	2.067	19.432

Napomena: podaci iz tablice 8. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

1.3.7. Konične bolesti donjeg dišnog sustava

Prema podacima sustava CEZIH i baze podataka o hospitalizacijama, u RH je u 2021. godini zabilježeno 25.975 branitelja koji su zbog kroničnih bolesti donjeg dišnog sustava (šifre ICD-10: J40 - J47) koristili zdravstvenu zaštitu, među kojima je bilo 24.277 muškaraca i 1.698 žena. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Splitsko-dalmatinskoj i Osječko-baranjskoj županiji u kojima je zabilježeno 29,9% ukupnog broja oboljelih (tablica 9.).

Tablica 9. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG KONIČNIH BOLESTI DONJEG DIŠNOG SUSTAVA U 2021. GODINI KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU PO SPOLU I ŽUPANIJI

Konične bolesti donjeg dišnog sustava (J40 - J47)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1.262	53	1.315
BRODSKO-POSAVSKA	889	97	986
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	1.137	51	1.188
GRAD ZAGREB	3.415	291	3.706
ISTARSKA	798	55	853
KARLOVAČKA	1.433	88	1.521
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	445	12	457
KRAPINSKO-ZAGORSKA	546	18	564
LIČKO-SENSKA	600	59	659
MEĐIMURSKA	362	18	380
OSJEČKO-BARANJSKA	1.714	127	1.841
POŽEŠKO-SLAVONSKA	524	33	557
PRIMORSKO-GORANSKA	1.573	69	1.642
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.388	93	1.481
SPLITSKO-DALMATINSKA	2.040	185	2.225
ŠIBENSKO-KNINSKA	780	64	844
VARAŽDINSKA	709	29	738
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	873	27	900
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.116	107	1.223
ZADARSKA	1.137	113	1.250
ZAGREBAČKA	1.536	109	1.645
REPUBLIKA HRVATSKA	24.277	1.698	25.975

Napomena: podaci iz tablice 9. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

1.3.8. Konično zatajenje bubrega

Prema podacima sustava CEZIH i baze podataka o hospitalizacijama, u RH je u 2021. godini zabilježeno 2.687 branitelja koji su zbog kroničnog zatajenja bubrega (šifra MKB-10: N18) koristili zdravstvenu zaštitu, među kojima su bila 2.583 muškarca i 104 žene. Najveći broj oboljelih je u Gradu Zagrebu, Splitsko-dalmatinskoj i Zagrebačkoj županiji u kojima je zabilježeno 35,0% ukupnog broja oboljelih (tablica 10.).

Tablica 10. BROJ HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU ZBOG KONIČNOG ZATAJENJA BUBREGA U 2021. GODINE KORISTILI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU PO SPOLU I ŽUPANIJI

Konično zatajenje bubrega (N18)			
Županija	Muškarci	Žene	Broj oboljelih osoba
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	65	1	66
BRODSKO-POSAVSKA	95	5	100
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	93	3	96
GRAD ZAGREB	488	26	514
ISTARSKA	129	6	135
KARLOVAČKA	86	3	89
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	28	1	29
KRAPINSKO-ZAGORSKA	61	0	61
LIČKO-SENSKA	53	3	56
MEĐIMURSKA	51	2	53
OSJEČKO-BARANJSKA	149	4	153
POŽEŠKO-SLAVONSKA	67	1	68
PRIMORSKO-GORANSKA	167	3	170
SISAČKO-MOSLAVAČKA	179	8	187
SPLITSKO-DALMATINSKA	217	8	225
ŠIBENSKO-KNINSKA	104	7	111
VARAŽDINSKA	56	1	57
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	66	1	67
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	99	7	106
ZADARSKA	136	6	142
ZAGREBAČKA	194	8	202
REPUBLIKA HRVATSKA	2.583	104	2.687

Napomena: podaci iz tablice 10. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

2. SMRTNOST BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA U 2021. GODINI

Prema podacima Registra uzroka smrti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Registra hrvatskih branitelja u Hrvatskoj je u 2021. godini zabilježeno 6.730 umrlih hrvatskih branitelja Domovinskog rata, od čega je 6.569 preminulih muškaraca i 161 preminula žena.

2.1. *Umrli prema skupinama bolesti*

Vodeći uzrok smrti među svim braniteljima su novotvorine od kojih je umrlo 2.136 ili 31,7% umrlih branitelja. Druga po učestalosti je skupina cirkulacijskih bolesti s ukupno 1.667 umrlih ili 24,8%. Treći vodeći uzrok smrti su zarazne bolesti s 1.032 umrlih ili 15,3%. Bolesti probavnog sustava su četvrti uzrok smrti s 440 ili 6,5% umrlih branitelja. Bolesti endokrinog sustava su peti vodeći uzrok s 353 umrlih branitelja ili 5,2% (tablica 11.).

Tablica 11. STRUKTURA UZROKA SMRTI BRANITELJA PREMA SKUPINAMA BOLESTI U 2021. G. – UKUPNA POPULACIJA

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	1.032	15,3%	3.
Novotvorine	C00 - D48	2.136	31,7%	1.
Bolesti krv i krvotvornog sustava i određene bolesti imunološkog sustava	D50 - D89	3	< 0,1%	12.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	353	5,2%	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	142	2,1%	9.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	104	1,5%	10.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	1.667	24,8%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	241	3,6%	7.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	440	6,5%	4.
Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00 - L99	2	< 0,1%	13.
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00 - M99	1	< 0,1%	14./15.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	67	1,0%	11.
Prirođene malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	Q00 - Q99	1	< 0,1%	14./15.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	210	3,1%	8.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	331	4,9%	6.
Ukupan broj	A00 - T98	6.730	100,0	-

Napomena 1.: podaci iz tablice 11. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Napomena 2.: bolest COVID-19 je s obzirom na svoju etiologiju ubrojena u poglavlje *Zarazne i parazitarne bolesti*.

Tablica 12. STRUKTURA UZROKA SMRTI BRANITELJA PREMA SKUPINAMA BOLESTI U 2021. G. – MUŠKARCI

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	1.010	15,4%	3.
Novotvorine	C00 - D48	2.075	31,6%	1.
Bolesti krv i krvotvornog sustava i određene bolesti imunološkog sustava	D50 - D89	3	< 0,1%	12.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	348	5,3%	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	140	2,1%	9.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	103	1,6%	10.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	1.624	24,7%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	230	3,5%	7.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	430	6,5%	4.
Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00 - L99	2	< 0,1%	13.
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00 - M99	1	< 0,1%	14.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	65	1,0%	11.
Prirođene malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	Q00 - Q99	1	< 0,1%	14.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	209	3,2%	8.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	328	5,0%	6.
Ukupan broj	A00 - T98	6.569	100,0	-

Napomena 1.: podaci iz tablice 12. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Napomena 2.: bolest COVID-19 je s obzirom na svoju etiologiju ubrojena u poglavљje *Zarazne i parazitarne bolesti*.

Tablica 13. STRUKTURA UZROKA SMRTI BRANITELJA PREMA SKUPINAMA BOLESTI U 2021. G. – ŽENE

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	22	13,7%	3.
Novotvorine	C00 - D48	61	37,9%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	5	3,1%	6.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	2	1,2%	8./9.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	1	0,6%	10./11.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	43	26,7%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	11	6,8%	4.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	10	6,2%	5.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	2	1,2%	8./9.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	1	0,6%	10./11.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	3	1,9%	7.
Ukupan broj	A00 - T98	161	100,0	-

Napomena 1.: podaci iz tablice 13. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Napomena 2.: bolest COVID-19 je s obzirom na svoju etiologiju ubrojena u poglavљje *Zarazne i parazitarne bolesti*.

2.2. Najučestaliji uzroci smrti u braniteljskoj populaciji

Najviše branitelja umrlo je od bolesti COVID-19, odnosno 1.009 osoba (15,0%), zatim od zločudnih novotvorina probavnih organa (11,0%) i ishemijske bolesti srca (10,8%) (tablica 14.).

Raspodjela uzroka smrti kod muškaraca jednaka je raspodjeli u ukupnoj braniteljskoj populaciji s obzirom na to da čine 97,6% ukupnog broja umrlih branitelja (tablica 15.).

Žene branitelji najviše umiru od bolesti COVID-19, a zatim od zločudnih novotvorina donjeg dišnog sustava i probavnih organa (tablica 16.).

Tablica 14. PRVIH DESET UZROKA SMRTI BRANITELJA U 2021. GODINI – UKUPNA POPULACIJA

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
COVID-19	U07 - U09	1.009	15,0%	1.
Zločudna novotvorina probavnih organa	C15 - C26	741	11,0%	2.
Ishemične bolesti srca	I20 - I25	730	10,8%	3.
Zločudna novotvorina donjeg dišnog sustava	C33 - C34	648	9,6%	4.
Cerebrovaskularne bolesti	I60 - I69	370	5,5%	5.
Šećerna bolest (<i>Diabetes mellitus</i>)	E10 - E14	346	5,1%	6.
Bolesti jetara	K70 - K76	324	4,8%	7.
Ostale bolesti srca	I30 - I52	227	3,4%	8.
Hipertenzivne bolesti	I10 - I15	207	3,1%	9.
Kronične bolesti donjega dišnog sustava	J40 - J47	168	2,5%	10.
Ostali uzroci		1.960	29,1%	
Ukupan broj		6.730	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 14. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 15. PRVIH DESET UZROKA SMRTI BRANITELJA U 2021. GODINI – MUŠKARCI

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
COVID-19	U07 - U09	988	15,0%	1.
Zločudna novotvorina probavnih organa	C15 - C26	723	11,0%	2.
Ishemične bolesti srca	I20 - I25	712	10,8%	3.
Zločudna novotvorina donjeg dišnog sustava	C33 - C34	628	9,6%	4.
Cerebrovaskularne bolesti	I60 - I69	360	5,5%	5.
Šećerna bolest (<i>Diabetes mellitus</i>)	E10 - E14	341	5,2%	6.
Bolesti jetara	K70 - K76	319	4,9%	7.
Ostale bolesti srca	I30 - I52	223	3,4%	8.
Hipertenzivne bolesti	I10 - I15	198	3,0%	9.
Kronične bolesti donjega dišnog sustava	J40 - J47	160	2,4%	10.
Ostali uzroci		1.917	29,2%	
Ukupan broj		6.569	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 15. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 16. PRVIH DESET UZROKA SMRTI BRANITELJA U 2021. GODINI – ŽENE

Skupina bolesti	MKB-10	Broj	%	Rang
COVID-19	U07 - U09	21	13,0%	1.
Zločudna novotvorina donjeg dišnog sustava	C33 - C34	20	12,4%	2.
Zločudna novotvorina probavnih organa	C15 - C26	18	11,2%	3./4.
Ishemične bolesti srca	I20 - I25	18	11,2%	3./4.
Cerebrovaskularne bolesti	I60 - I69	10	6,2%	5.
Hipertenzivne bolesti	I10 - I15	9	5,6%	6.
Zločudna novotvorina ženskih spolnih organa	C51 - C58	8	5,0%	7./8.
Kronične bolesti donjega dišnog sustava	J40 - J47	8	5,0%	7./8.
Bolesti jetara	K70 - K76	5	3,1%	9./10.
Šećerna bolest (<i>Diabetes mellitus</i>)	E10 - E14	5	3,1%	9./10.
Ostali uzroci		39	24,2%	
Ukupan broj		161	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 16. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

2.3. Umrli prema skupinama bolesti u županijama

U velikoj većini županija se kao najučestaliji uzrok smrti branitelja izdvajaju novotvorine, a drugi najčešći uzrok smrti su bolesti cirkulacijskog sustava. Samo u Sisačko-moslavačkoj županiji su bolesti cirkulacijskog sustava najučestaliji uzrok smrti u braniteljskoj populaciji, a u Virovitičko-podravskoj županiji zabilježen je jednak broj smrti od navedenih dvaju uzroka. Raspon udjela mortaliteta od novotvorina kreće se od 22,2% u Krapinsko-zagorskoj županiji do 39,6% u Koprivničko-križevačkoj županiji. Najveći udio mortaliteta od bolesti cirkulacijskog sustava zabilježen je u Sisačko-moslavačkoj županiji (36,3%), a najniži u Ličko-senjskoj županiji (21,6%).

Od početka epidemije bolesti COVID-19, učestalost zaraznih i parazitarnih bolesti kao uzroka smrti je značajno porasla. U Gradu Zagrebu i Ličko-senjskoj županiji su zarazne i parazitarne bolesti drugi najčešći uzrok smrti nakon novotvorina, a u svim ostalim županijama s izuzetkom Istarske je ova kategorija bolesti treći najučestaliji uzrok smrti branitelja; u Istarskoj županiji su bolesti probavnog sustava treći najučestaliji uzrok smrti (tablice 17. - 37.). Troje preminulih branitelja imalo je prebivalište u inozemstvu u trenutku smrti, stoga nisu uračunati u priložene tablice.

Tablica 17. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U BJELOVARSKO-BILOGORSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	34	14,9%	3.
Novotvorine	C00 - D48	61	26,8%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	20	8,8%	4./5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	7	3,1%	8.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	1	0,4%	11.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	55	24,1%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	10	4,4%	7.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	20	8,8%	4./5.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	2	0,9%	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	3	1,3%	9.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	15	6,6%	6.
Ukupan broj		228	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 17. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 18. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U BRODSKO-POSAVSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	35	11,1%	3.
Novotvorine	C00 - D48	89	28,3%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	26	8,3%	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	12	3,8%	7.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	6	1,9%	10.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	88	27,9%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	9	2,9%	8.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	20	6,3%	5.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	3	1,0%	11.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	8	2,5%	9.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	19	6,0%	6.
Ukupan broj		315	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 18. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 19. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	33	15,1%	3.
Novotvorine	C00 - D48	77	35,3%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	11	5,0%	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	2	0,9%	10.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	3	1,4%	9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	59	27,1%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	6	2,8%	8.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	9	4,1%	6.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	8	3,7%	7.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	10	4,6%	5.
Ukupan broj		218	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 19. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 20. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U GRADU ZAGREBU U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	188	21,9%	2.
Novotvorine	C00 - D48	266	31,0%	1.
Bolesti krv i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunološkog sustava		1	0,1%	12.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	33	3,8%	6.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	6	0,7%	11.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	11	1,3%	9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	176	20,5%	3.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	29	3,4%	7.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	44	5,1%	5.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	9	1,0%	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	69	8,0%	4.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	26	3,0%	8.
Ukupan broj		858	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 20. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 21. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	19	9,4%	4.
Novotvorine	C00 - D48	68	33,7%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	8	4,0%	6.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	2	1,0%	9./10.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	2	1,0%	9./10.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	56	27,7%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	6	3,0%	7./8.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	20	9,9%	3.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	1	0,5%	11.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	6	3,0%	7./8.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	14	6,9%	5.
Ukupan broj		202	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 21. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 22. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	83	19,4%	3.
Novotvorine	C00 - D48	126	29,5%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	30	7,0%	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	12	2,8%	8.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	7	1,6%	10.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	84	19,7%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	23	5,4%	6.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	21	4,9%	7.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	6	1,4%	11.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	9	2,1%	9.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	26	6,1%	5.
Ukupan broj		427	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 22. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 23. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	13	9,4%	3./4.
Novotvorine	C00 - D48	55	39,6%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	6	4,3%	7.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	7	5,0%	5./6.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	31	22,3%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	3	2,2%	8./9.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	7	5,0%	5./6.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	3	2,2%	8./9.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	1	0,7%	10.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	13	9,4%	3./4.
Ukupan broj		139	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 23. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 24. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	27	16,2%	3.
Novotvorine	C00 - D48	37	22,2%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	11	6,6%	5./6.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	2	1,2%	11.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	5	3,0%	9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	35	21,0%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	3	1,8%	10.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	23	13,8%	4.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	6	3,6%	8.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	11	6,6%	5./6.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	7	4,2%	7.
Ukupan broj		167	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 24. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 25. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U LIČKO-SENJSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	32	17,7%	2.
Novotvorine	C00 - D48	51	28,2%	1.
Bolesti krvi i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunološkog sustava	D50 - D89	1	0,6%	12.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	16	8,8%	4./5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	6	3,3%	8.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	2	1,1%	11.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	27	14,9%	3.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	10	5,5%	7.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	16	8,8%	4./5.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	5	2,8%	9.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	3	1,7%	10.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	12	6,6%	6.
Ukupan broj		181	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 25. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 26. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U MEĐIMURSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	9	12,2%	3.
Novotvorine	C00 - D48	26	35,1%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	2	2,7%	9.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	6	8,1%	4./5.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	4	5,4%	6./7.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	14	18,9%	2.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	4	5,4%	6./7.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	3	4,1%	8.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	6	8,1%	4./5.
Ukupan broj		74	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 26. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 27. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	90	15,6%	3.
Novotvorine	C00 - D48	173	30,0%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	36	6,3%	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	23	4,0%	6.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	10	1,7%	9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	170	29,5%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	16	2,8%	8.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	28	4,9%	5.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	2	0,3%	11.
Prirođene malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	Q00 - Q99	1	0,2%	12.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	7	1,2%	10.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	20	3,5%	7.
Ukupan broj		576	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 27. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 28. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U POŽEŠKO-SLAVONSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	34	19,5%	3.
Novotvorine	C00 - D48	49	28,2%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	12	6,9%	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	4	2,3%	8.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	2	1,1%	9./10.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	40	23,0%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	10	5,7%	6.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	13	7,5%	4.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	2	1,1%	9./10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	1	0,6%	11.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	7	4,0%	7.
Ukupan broj		174	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 28. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 29. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	87	17,0%	3.
Novotvorine	C00 - D48	184	35,9%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	20	3,9%	6./7.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	10	1,9%	9.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	6	1,2%	10.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	125	24,4%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	20	3,9%	6./7.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	23	4,5%	5.
Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00 - L99	1	0,2%	11./12.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	1	0,2%	11./12.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	12	2,3%	8.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	24	4,7%	4.
Ukupan broj		513	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 29. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 30. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	44	12,2%	3.
Novotvorine	C00 - D48	97	26,9%	2.
Bolesti krv i krvotvornih organa i određeni poremećaji imunološkog sustava		1	0,3%	12.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	15	4,2%	6./7.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	10	2,8%	9./10.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	10	2,8%	9./10.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	115	31,9%	1.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	16	4,4%	5.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	22	6,1%	4.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	5	1,4%	11.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	11	3,0%	8.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	15	4,2%	6./7.
Ukupan broj		361	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 30. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 31. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	61	10,9%	3.
Novotvorine	C00 - D48	208	37,1%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	23	4,1%	6.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	12	2,1%	8./9.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	11	2,0%	10.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	136	24,3%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	20	3,6%	7.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	34	6,1%	5.
Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00 - L99	1	0,2%	12./13.
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00 - M99	1	0,2%	12./13.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	5	0,9%	11.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	12	2,1%	8./9.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	36	6,4%	4.
Ukupan broj		560	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 31. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 32. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U ŠIBENSKO-KNINSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	24	11,0%	3.
Novotvorine	C00 - D48	80	36,7%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	6	2,8%	7./8.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	1	0,5%	10./11.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	6	2,8%	7./8.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	63	28,9%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	12	5,5%	4./5.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	12	5,5%	4./5.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	4	1,8%	9.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	1	0,5%	10./11.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	9	4,1%	6.
Ukupan broj		218	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 32. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 33. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	40	20,5%	3.
Novotvorine	C00 - D48	56	28,7%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	8	4,1%	5.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	3	1,5%	8.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	2	1,0%	9./10.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	43	22,1%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	7	3,6%	6./7.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	27	13,8%	4.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	2	1,0%	9./10.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	7	3,6%	6./7.
Ukupan broj		195	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 33. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 34. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U VIROVITIČKO-PODRAVSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	27	11,1%	3.
Novotvorine	C00 - D48	74	30,5%	1./2.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	8	3,3%	7.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	7	2,9%	8.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	1	0,4%	11.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	74	30,5%	1./2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	9	3,7%	6.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	23	9,5%	4.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	2	0,8%	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	4	1,6%	9.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	14	5,8%	5.
Ukupan broj		243	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 34. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 35. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	36	10,1%	3.
Novotvorine	C00 - D48	114	32,0%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	29	8,1%	4.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	3	0,8%	10.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	6	1,7%	9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	108	30,3%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	15	4,2%	7.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	17	4,8%	5./6.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	2	0,6%	11.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	9	2,5%	8.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	17	4,8%	5./6.
Ukupan broj		356	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 35. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 36. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U ZADARSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	34	12,3%	3.
Novotvorine	C00 - D48	96	34,8%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	16	5,8%	6.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	1	0,4%	11.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	5	1,8%	8./9.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	62	22,5%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	7	2,5%	7.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	26	9,4%	4.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	4	1,4%	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	5	1,8%	8./9.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	20	7,2%	5.
Ukupan broj		276	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 36. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

Tablica 37. STRUKTURA UZROKA SMRTI PREMA SKUPINAMA BOLESTI U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

SKUPINA BOLESTI	MKB-10	BROJ	%	RANG
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	82	18,4%	3.
Novotvorine	C00 - D48	148	33,2%	1.
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	17	3,8%	6.
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	6	1,3%	9.
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	4	0,9%	11.
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	106	23,8%	2.
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	10	2,2%	8.
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	30	6,7%	4.
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	5	1,1%	10.
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	25	5,6%	5.
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	S00 - T98	13	2,9%	7.
Ukupan broj		446	100,0	

Napomena: podaci iz tablice 37. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

2.4. Umrlji prema dobi

Od 6.730 umrlih branitelja u 2021. godini, u dobi od 40 do 64 godine umrlo je 3.208 (47,7%), a 3.522 (52,3%) u dobi od 65 i više godina (tablica 38).

Prosječna dob umrlih branitelja u 2021. godini bila je 65,1 godina.

Tablica 38. MORTALITET BRANITELJA PO GRUPAMA BOLESTI I DOBNIM SKUPINAMA

Naziv skupine bolesti	MKB-10	< 45 g.	45 - 54 g.	55 - 64 g.	≥ 65 g.	Ukupan broj
Zarazne i parazitarne bolesti	A00 - B99, U07 - U09	0	101	345	586	1.032
Novotvorine	C00 - D48	2	215	780	1.139	2.136
Bolesti krvi i krvotvornog sustava	D50 - D89	0	0	1	2	3
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00 - E90	0	25	95	233	353
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00 - F99	1	30	69	42	142
Bolesti živčanog sustava	G00 - G99	0	12	35	57	104
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00 - I99	3	201	539	924	1.667
Bolesti dišnog sustava	J00 - J99	1	14	66	160	241
Bolesti probavnog sustava	K00 - K93	1	85	184	170	440
Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00 - L99	0	1	0	1	2
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	M00 - M99	0	0	1	0	1
Bolesti genitourinarnog sustava	N00 - N99	0	7	18	42	67
Prirodene malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti	Q00 - Q99	0	1	0	0	1
Simptomi, znakovi i klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00 - R99	1	50	97	62	210
Ozljede, trovanja i druge posljedice vanjskih uzroka	S00 - T98	4	94	129	104	331
Ukupan broj	A00 - T98	13	836	2.359	3.522	6.730

Napomena: podaci iz tablice 38. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

2.5. Ozljede

Ozljede su posljedica djelovanja određenog vanjskog uzroka, a smrti nastale zbog ozljeda nazivamo neprirodnima, odnosno nasilnima. Prema načinu nastanka ili nakani, dijele se na nemjerne (nesretni slučaj), namjerne i nasilne smrti s neodređenom nakanom.

U 2021. godini zabilježena je 331 nasilna smrt kod branitelja, a od toga je 198 ili 59,8% nastalo nesretnim slučajem. Zabilježeno je 130 namjernih samoozljjeđivanja (39,3%) (tablica 39).

Tablica 39. BROJ UMRLIH BRANITELJA ZBOG OZLJEDA U 2021. G.

Vanjski uzrok ozljeda	BROJ UMRLIH	%
Namjerno samoozljjeđivanje	130	39,3%
Padovi	71	21,5%
Nezgode pri prijevozu	59	17,8%
Događaj s neodređenom nakanom	19	5,7%
Slučajno otrovanje i izloženost štetnim tvarima i nemehaničkim silama	14	4,2%
Asfiksija, slučajno utapanje i potapanje	11	3,3%
Izloženost neživim mehaničkim silama	10	3,0%
Ostali vanjski uzroci	8	2,4%
Slučajna izloženost drugim i nespecificiranim čimbenicima	4	1,2%
Napad	3	0,9%
Posljedice nezgode pri prijevozu	1	0,3%
Komplikacije medicinskog i kirurškog zbrinjavanja	1	0,3%
UKUPAN BROJ	331	100,0

Napomena: podaci iz tablice 39. ne mogu se koristiti za usporedbu s općom populacijom bez prethodne dobne standardizacije.

3. PREVENTIVNE AKTIVNOSTI

U studenom 2016. godine započela je provedba sistematskih pregleda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Do 10.11.2022. u bazu sistematskih pregleda upisani su podaci za 70.709 branitelja, sa sljedećom raspodjelom po bolnicama u kojima je pregled izvršen (tablica 40.).

Tablica 40. BROJ SISTEMATSKI PREGLEDANIH HRVATSKIH BRANITELJA PREMA LOKACIJAMA

Bolnička ustanova	Broj pregledanih branitelja
KB Sveti Duh	1.624
KBC Osijek	5.840
KBC Rijeka	1.213
KBC Sestre Milosrdnice	3.828
KBC Split	3.883
KBC Zagreb	5.216
OB Bjelovar	3.259
ŽB Čakovec	923
OB Dubrovnik	2.447
OB Gospić	3.529
OB Karlovac	3.015
Opća i veteranska bolnica "Hrvatski ponos" Knin	1.103
Opća bolnica "Dr. Tomislav Bardek" Koprivnica	1.961
OŽB Našice	3.479
OB Nova Gradiška	1.188
Opća bolnica i bolnica branitelja Domovinskog rata Ogulin	1.785
OŽB Pakrac i bolnica hrvatskih veterana	704
Neuropsihijatrijska bolnica "Dr. Ivan Barbot" Popovača	2.153
OŽB Požega	1.870
OB Pula	1.917
Opća bolnica "Dr. Ivo Pedišić" Sisak	2.229
Opća bolnica "Dr. Josip Benčević" Slavonski Brod	4.349
OB Šibensko-kninske županije	1.923
OB Varaždin	1.625
OB Virovitica	2.071
Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar "Dr. Juraj Njavro" / OŽB Vinkovci	1.258
OB Zadar	6.317
Ukupan broj	70.709

Od navedenog broja branitelja pregledano je 67.178 (95,0%) osoba muškog spola i 3.531 (5,0%) osoba ženskog spola. S obzirom na dobne skupine je zabilježena sljedeća raspodjela:

- osobe dobi iznad 50 godina – 66.238 (93,7%)
- osobe dobi ispod 50 godina – 4.457 (6,3%)
- kod 14 branitelja u povijesti bolesti nisu navedeni niti godina rođenja niti osobni identifikacijski broj (OIB).

Ovom analizom obrađeni su sljedeći podaci iz povijesti bolesti branitelja koji su pristupili sistematskim pregledima:

- obiteljska anamneza
- osobna anamneza
- navike (pušenje i konzumacija alkohola)
- zdravstveni status (*status praesens*) uključujući tjelesnu težinu, srčanu frekvenciju i tlak
- nalazi u okviru učinjenih pretraga (elektrokardiografija, radiografija srca i pluća, ultrazvuk abdomena, ultrazvuk dojki, ginekološki pregled, ultrazvuk prostate, ergometrija)
- morbiditet naveden u povijesti bolesti
- rezultati psiholoških testiranja
- preporuke date braniteljima nakon provedenog sistematskog pregleda.

Obiteljska anamneza

Kod 20.699 branitelja (29,3% branitelja koji su se odazvali na sistematske preglede) u povijesti bolesti nisu navedeni podaci o obiteljskoj anamnezi, odnosno o bolestima zabilježenima u obitelji branitelja. Kod 19.083 branitelja (38,2% branitelja kod kojih je specificiran podatak o obiteljskoj anamnezi) nisu zabilježene ozbiljnije bolesti u obiteljskoj anamnezi, a kod 30.941 branitelja (61,8% branitelja kod kojih je specificiran podatak o obiteljskoj anamnezi) u obiteljskoj anamnezi je zabilježena značajnija patologija, pri čemu su najčešće navedene bolesti kardiovaskularnog sustava i maligne bolesti.

Osobna anamneza

Kod 32.796 branitelja (46,4%) su u osobnoj anamnezi zabilježene određene bolesti, pri čemu su najčešće navedene bolesti kardiovaskularnog sustava. Među bolestima kardiovaskularnog sustava najčešća je arterijska hipertenzija (I10 - I15) koja je zabilježena kod 15.036 branitelja (21,3%), a ishemične bolesti srca (I20 - I25) su navedene u osobnoj anamnezi kod 1.886 (2,7%) branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled. Postraumatski stresni poremećaj (F43.1, F62.0) zabilježen je kod 3.939 branitelja (5,6% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled). Maligne bolesti u osobnoj anamnezi navedene su kod 1.681 branitelja (2,4% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled).

Navike

U povijestima bolesti su kao životne navike izdvojeni podaci o pušenju i konzumaciji alkohola.

Među braniteljima koji su se odazvali na sistematski pregled zabilježeno je 22.118 pušača (32,4% branitelja kod kojih je specificiran podatak o pušenju), a 46.122 branitelja su nepušači (67,2% branitelja kod kojih je specificiran podatak o pušenju) od čega je 630 bivših pušača. Podatak o pušenju nije naveden u 2.469 (3,5%) povijesti povijesti bolesti.

Tablica 41. PUŠENJE KOD BRANITELJA KOJI SU SE ODAZVALI NA SISTEMATSKI PREGLED

Navika	puši	ne puši	nespecificirano	Ukupan broj
Pušenje	22.118	46.122	2.469	70.709

Alkohol ne konzumira 49.838 branitelja (73,6% branitelja kod kojih je specificiran podatak o konzumaciji alkohola), od čega je 71 apstinent, a 17.834 branitelja (26,4% branitelja kod kojih je specificiran podatak o konzumaciji alkohola) konzumira alkohol u različitim količinama i učestalosti. Podatak o konzumaciji alkohola nije naveden u 3.037 (4,3%) povijesti bolesti.

Tablica 42. KONZUMACIJA ALKOHOLA KOD BRANITELJA KOJI SU SE ODAZVALI NA SISTEMATSKI PREGLED

Navika	pije	ne pije	nespecificirano	Ukupan broj
Alkohol	17.834	49.838	3.037	70.709

Zabilježeni zdravstveni status

Kod 24.793 branitelja (35,1%) nisu zabilježena patološka odstupanja u trenutačnom zdravstvenom statusu (*status praesens*). Značajnija odstupanja u kliničkom statusu zabilježena su kod 11.690 (16,5%) branitelja, a najučestalije zabilježeno odstupanje je pretjerana tjelesna težina, odnosno pretilost. Kod 10.925 branitelja (17,4% branitelja kod kojih je izmjerena visina i težina) zabilježen je indeks tjelesne mase (ITM) do 25 kg/m^2 (idealna tjelesna težina); kod 28.999 branitelja (46,2% branitelja kod kojih je mjerena visina i težina) određen je ITM u rasponu $25 - 30 \text{ kg/m}^2$ (prekomjerna tjelesna težina), dok je 22.900 branitelja (36,4% branitelja kod kojih je mjerena visina i težina) pretilo s ITM većim od 30 kg/m^2 . Kod 7.885 branitelja (11,2%) nisu navedeni podaci o tjelesnoj težini, visini i ITM (tablica 43.).

Tablica 43. INDEKS TJELESNE MASE KOD BRANITELJA KOJI SU SE ODAZVALI NA SISTEMATSKI PREGLED

Indeks tjelesne mase	Broj osoba
< 25 kg/m ² (idealna tjelesna masa)	10.925
25 - 30 kg/m ² (prekomjerna tjelesna masa)	28.999
≥ 30 kg/m ² (pretilost)	22.900
nespecificirano	7.885
Ukupan broj	70.709

Između ostalog, podaci o srčanoj frekvenciji i krvnom tlaku se kao elementi zdravstvenog statusa navode u povijesti bolesti. Kod 15.508 branitelja (50,5% branitelja kod kojih je provedeno mjerjenje) zabilježena je srčana frekvencija u rasponu 60 - 70 otkucaja u minuti; kod 8.967 branitelja (29,2% branitelja kod kojih je provedeno mjerjenje) srčana frekvencija je bila u rasponu 71 - 80 min⁻¹; kod 5.418 branitelja (17,7% branitelja kod kojih je provedeno mjerjenje) srčana frekvencija je bila u rasponu 81 - 100 min⁻¹, a kod 787 branitelja (2,6% branitelja kod kojih je provedeno mjerjenje) je zabilježena srčana frekvencija veća od 101 otkucaja u minuti. Podatak o srčanoj frekvenciji nije naveden kod 40.029 branitelja, odnosno u njihovim povijestima bolesti (56,6%) (tablica 44.).

Tablica 44. PODACI O SRČANOJ FREKVENCIJI KOD BRANITELJA KOJI SU SE ODAZVALI NA SISTEMATSKI PREGLED

Srčana frekvencija (u otkucajima u minuti)	Broj osoba
60 - 70 min ⁻¹	15.508
71 - 80 min ⁻¹	8.967
81 - 100 min ⁻¹	5.418
> 100 min ⁻¹	787
nespecificirano	40.029
Ukupan broj	70.709

Kod 24.858 branitelja (77,3% branitelja kod kojih je mjerен krvni tlak) sistolički tlak je u rasponu 100 - 140 mmHg, dok je kod 7.293 (22,7% branitelja kod kojih je mjerен krvni tlak) viši od 140 mmHg. Kod 21.090 branitelja (65,6% branitelja kod kojih je mjeren krvni tlak) dijastolički tlak je u rasponu 60 - 80 mmHg; kod 7.577 (23,6% branitelja kod kojih je mjeren krvni tlak) je u rasponu 81 - 90 mmHg; kod 2.837 branitelja (8,8% branitelja kod kojih je mjeren krvni tlak) je u rasponu 91 - 100 mmHg, a kod 647 branitelja (2,0% branitelja kod kojih je mjeren krvni tlak) je dijastolički tlak viši od 100 mmHg. Podatak o krvnom tlaku nije naveden u 38.558 (54,5%) povijesti bolesti (tablice 45. i 46.).

Tablica 45. PODACI O SISTOLIČKOM TLAKU KOD BRANITELJA KOJI SU SE ODAZVALI NA SISTEMATSKI PREGLED

Sistolički tlak (mmHg)	Broj osoba
100 - 140 mmHg	24.858
> 140 mmHg	7.293
nespecificirano	38.558
Ukupan broj	70.709

Tablica 46. PODACI O DIJASTOLIČKOM TLAKU KOD BRANITELJA KOJI SU SE ODAZVALI NA SISTEMATSKI PREGLED

Dijastolički tlak (mmHg)	Broj osoba
60 - 80 mmHg	21.090
81 - 90 mmHg	7.577
91 - 100 mmHg	2.837
> 100 mmHg	647
nespecificirano	38.558
Ukupan broj	70.709

Pretrage

Na sistematskim pregledima su se ovisno o mogućnostima u pojedinim bolnicama provodile sljedeće pretrage: elektrokardiografija (EKG), radiografija (rendgenografija) srca i pluća, ultrazvuk abdomena, ergometrija i laboratorijske pretrage; kod žena je uz prethodno navedene pretrage postojala mogućnost provedbe ultrazvuka dojki i ginekološkog pregleda, a kod muškaraca je postojala mogućnost provedbe ultrazvuka prostate.

- **Elektrokardiografija (EKG):** kod 56.439 branitelja (83,1% branitelja kod kojih je učinjena EKG) nisu utvrđena patološka odstupanja; određena odstupanja zabilježena su kod 11.442 branitelja (16,9% branitelja kod kojih je učinjena EKG), a podatak o EKG nije naveden u 2.828 povijesti bolesti (4,0%).
- **Radiografija srca i pluća:** kod 59.440 branitelja (88,2% branitelja kod kojih je učinjena radiografija) nisu pronađena odstupanja u radiološkom nalazu srca i pluća; određena odstupanja zabilježena su kod 7.933 branitelja (11,8% branitelja kod kojih je učinjena radiografija), a podatak o radiografiji srca i pluća nije naveden u 3.336 povijesti bolesti (4,7%).
- **Ultrazvuk abdomena:** kod 43.722 branitelja (64,5% branitelja kod kojih je učinjen ultrazvuk) nisu pronađena patološka odstupanja u ultrasonografskom nalazu; određena odstupanja zabilježena su kod 24.039 branitelja (35,5% branitelja kod kojih je učinjen ultrazvuk), a podatak o nalazu ultrazvuka abdomena nije naveden u 2.948 povijesti bolesti (4,2%).
- **Ergometrija:** ergometrija je dosada u sklopu sistematskih pregleda provođena samo u Nacionalnoj memorijalnoj bolnici Vukovar "Dr. Juraj Njavro", odnosno OŽB Vinkovci te su podaci izostavljeni s obzirom na ograničen obuhvat braniteljske populacije i nemogućnost generalizacije rezultata.
- **Ultrazvuk dojke:** kod 2.036 braniteljica (84,1% braniteljica kod kojih je učinjen ultrazvuk dojke) ultrasonografski nalaz je bio uredan, a kod 385 braniteljica (21,5% braniteljica kod kojih je učinjen ultrazvuk dojke) pronađena su određena odstupanja od normalnog nalaza.
- **Ginekološki nalaz:** nalaz ginekološkog pregleda bio je uredan kod 1.623 braniteljice (86,4% braniteljica kod kojih je učinjen ginekološki pregled), a kod 255 braniteljica (13,6%) su utvrđena određena patološka odstupanja.
- **Ultrazvuk prostate:** kod 42.447 branitelja (78,5% branitelja kod kojih je učinjen ultrazvuk prostate) nalaz ultrazvuka prostate je bio uredan, a kod 11.608 branitelja (21,5% branitelja kod kojih je učinjen ultrazvuk prostate) utvrđen je patološki nalaz.

Laboratorijske pretrage

Nalazi navedeni u nastavku sustavno se prate od trenutka uvođenja obrasca za izvještavanje o provedenom sistematskom pregledu branitelja.

- **Enzimi:** uredni nalazi koncentracije enzima u serumu zabilježeni su kod 45.222 branitelja (80,9% branitelja kod kojih je učinjena ova pretraga), a određena patološka odstupanja zabilježena su kod 10.645 branitelja (19,1% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga).
- **Jetrene probe:** uredne vrijednosti jetrenih proba zabilježene su kod 54.918 branitelja (89,8% branitelja kod kojih je učinjena ova pretraga), a određena patološka odstupanja zabilježena su kod 6.205 branitelja (10,2% branitelja kod kojih je učinjena ova pretraga).
- **Kompletna krvna slika:** uredan nalaz kompletne krvne slike zabilježen je kod 55.905 branitelja (91,1% branitelja kod kojih je rađena ova pretraga), a određena patološka odstupanja zabilježena su kod 5.442 branitelja (8,9% branitelja kod kojih je učinjena ova pretraga).

- Sedimentacija:** uredna vrijednost sedimentacije zabilježena je kod 57.053 branitelja (95,6% branitelja kod kojih je učinjena ova pretraga), a određena patološka odstupanja zabilježena su kod 2.655 branitelja (4,4% branitelja kod kojih je učinjena ova pretraga).
- Glukoza u krvi:** uredna vrijednost glukoze u krvi zabilježena je kod 46.548 branitelja (77,0% branitelja kod kojih je učinjena ova pretraga), a određena patološka odstupanja zabilježena su kod 13.925 branitelja (23,0% branitelja kod kojih je učinjena ova pretraga).

Tablica 47. PODACI O DIJAGNOSTIČKIM PRETRAGAMA PROVEDENIM U SKLOPU SISTEMATSKIH PREGLEDA U BRANITELJSKOJ POPULACIJI

Pretraga	Nalaz (broj osoba)			Ukupan broj osoba
	uredan	određena odstupanja	nespecificirano	
Elektrokardiografija (EKG)	56.439	11.442	2.828	70.709
Radiografija srca i pluća	59.440	7.933	3.336	70.709
Ultrazvuk abdomena	43.722	24.039	2.948	70.709
Ultrazvuk dojke	2.036	385	(1.110)	3.531
Ginekološki nalaz	1.623	255	(1.653)	3.531
Ultrazvuk prostate	42.447	11.608	(13.123)	67.178
Enzimi	45.222	10.645	(14.842)	70.709
Jetrene probe	54.918	6.205	(9.586)	70.709
Kompletna krvna slika	55.905	5.442	(9.362)	70.709
Sedimentacija	57.053	2.655	(11.001)	70.709
Glukoza u krvi	46.548	13.925	(10.236)	70.709

Napomena 1.: nalazi laboratorijskih pretraga (enzimi, jetrene probe, kompletna krvna slika, sedimentacija, glukoza u krvi) i ultrazvuka prostate sustavno se prate od trenutka uvođenja obrasca (travanj 2017. g.) za izvještavanje o provedenom sistematskom pregledu.

Napomena 2.: kurzivom su otisnuti brojevi koji se odnose na osobe koje nisu pristupile odnosnom pregledu.

U tablici u nastavku naveden je broj novootkrivenih ili suspektnih bolesti i stanja utvrđenih prilikom sistematskih pregleda, prikazan prema skupinama bolesti u skladu s Međunarodnom klasifikacijom bolesti (MKB-10).

Tablica 48. BROJ NOVOOTKRIVENIH ILI SUSPEKTNIH BOLESTI I STANJA UTVRĐENIH PRILIKOM SISTEMATSKIH PREGLEDA, PRIKAZAN PREMA SKUPINAMA BOLESTI U SKLADU S MEĐUNARODNOM KLASIFIKACIJOM BOLESTI (MKB-10)

Šifra MKB-10	Naziv skupine bolesti u MKB-10	Broj osoba
A00 - B99	Zarazne i parazitarne bolesti	33
C00 - D48	Novotvorine	1.083
D50 - D89	Bolesti krvi, krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	716
E00 - E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	16.908
F00 - F99	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	1.019
G00 - G99	Bolesti živčanog sustava	162
H00 - H59	Bolesti oka i očnih adheksa	23
H60 - H95	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	34
I00 - I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	7.714
J00 - J99	Bolesti dišnog sustava	835
K00 - K93	Bolesti probavnog sustava	6.786
L00 - L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	62
M00 - M99	Bolesti mišićno koštanog sustava i vezivnog tkiva	1.095
N00 - N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	5.539
R00 - R99	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	2.123
Ukupan broj		44.132

Napomena: s obzirom na to da se od početka provedbe sistematskih pregleda u braniteljskoj populaciji morbiditetni podaci nisu bilježili na jednoznačno utvrditljiv način, vrijednosti bi mogle biti veće od navedenih.

Psihološka testiranja

S obzirom na to da su psihološka testiranja branitelja u sklopu sistematskih pregleda bila provedena u manjem broju bolnica, podaci su izostavljeni s obzirom na ograničen obuhvat braniteljske populacije i nemogućnost generalizacije rezultata.

Preporuke

Po dovršenom sistematskom pregledu, braniteljima koji su pristupili pregledu su izdane određene preporuke. 31.853 branitelja (45,0% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled) dobilo je preporuku provođenja dodatnih dijagnostičkih pretraga. Preporuka pregleda, kontrole ili daljnog specijalističkog tretmana izdana je za 35.436 branitelja (50,1% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled), preporuke o promjeni životnog stila dobilo je 37.506 branitelja (53,0% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled), a za 6.176 branitelja (8,7% branitelja koji su se odazvali na sistematski pregled) utvrđeno je da nisu potrebni daljnji dijagnostički postupci.